

سومریان:

اساطیر، الهیات، آیین‌ها

نویسنده: خزعل الماجدی

ترجمه: ویگانه هاشمی مطلق

www.ketab.ir

- سرشناسه : ماجدی، خزعل، ۱۹۵۱ - م.
- Majidi, Khazal
- عنوان قراردادی : متون سومر: کتاب‌الاول‌التاریخ، المیثولوجیا، الاهیوت، الطقوس. فارسی
- عنوان و نام پدیدآور : سومریان: اساطیر، الهیات، آیین‌ها/ نویسنده خزعل الماجدی؛ ترجمه فرشته هاشمی مطلق.
- مشخصات نشر : تهران: ایشتار، ۱۴۰۲.
- مشخصات ظاهری : د، ۳۲۶ ص: مصور، جدول، نمودار.
- شابک : 978-622-93143-4-0
- وضعیت فهرست نویسی : فیبا
- یادداشت : کتابنامه: ص. ۳۲۳ - ۳۲۶.
- موضوع : اساطیر سومری
- Mythology, Sumerian
- سومریان -- تاریخ
- Sumerians -- History
- سومریان -- آداب و رسوم و زندگی اجتماعی
- Sumerians -- Social life and customs
- موضوع : سومر -- تمدن
- Sumer -- Civilization
- شناسه افزوده : هاشمی مطلق، فرشته، ۱۳۶۴ - مترجم
- بده بندی کنگره : BL۱۶۱۵
- بده بندی دیویی : ۲۱/۲۹۹
- شماره کتابشناسی ملی : ۹۲۳۱۸۴۸
- اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیبا

www.ketab.ir

ایشتار

سومریان: اساطیر، الهیات، آیین‌ها

نویسنده: خزعل الماجدی ترجمه: فرشته هاشمی مطلق

نشر: ایشتار نوبت چاپ: اول ۱۴۰۲

تیراژ: ۱۰۰ نسخه طراح جلد: مهدیه سعدی

صفحه‌آرا: زهرا استواری

سایت: ishtaar.ir

اینستاگرام: ishtarpublication

ایمیل: ishtarpublication@gmail.com

تلفن: ۰۹۰۲۱۱۳۵۹۷۶ تلگرام: ۰۹۰۲۱۱۳۵۹۷۶

شابک: ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۹۳۱۴۳ - ۴ - ۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

مقدمه.....	خ
دfter اول: تاریخ * اسطوره شناسی * لاهوت * آئینها.....	۱
فصل اول: معجزه‌ی سومر؛ گذرگاهی به تاریخ و تمدن سومریان.....	۳
بخش اول- تمدن سومر.....	۴
سومریان.....	۱۳
بخش دوم- تاریخ سومر.....	۱۷
۱- مرحله‌ی ریشه‌ها (۴-۳۵۰۰ ق.م.).....	۱۸
۲- مرحله‌ی پیدایش (۳۰۰۰-۳۵۰۰ ق.م.).....	۲۷
۳- مرحله‌ی دولت شهرهای سومر (عصر سلسله‌های سومری) (۳۰۰-۲۳۵۰ ق.م.).....	۳۱
۴- مرحله حکومت سومر (مرحله لوگال زاگیری): (۲۴۰۰-۲۲۷۱ ق.م.).....	۳۷
۵- مرحله‌ی امپراتوری سومر؛ سلسله‌ی سوم اور (۲۱۱۲-۲۰۰۴ ق.م.).....	۳۹
فصل دوم: میتولوژی و خدایان سومر.....	۴۳
طبقه بندی اساطیر سومر.....	۴۵
۱- اساطیر مربوط به خلقت تکوین.....	۴۵
۲- اساطیر مربوط به سازماندهی جهان هستی.....	۴۶
۳- اساطیر نابودی جهان هستی.....	۴۶
۴- اساطیر اینانا.....	۴۶
بخش اول- اساطیر آفرینش و خلقت (تکوین) سومر.....	۴۹
الف) اساطیر کاسموگونی (خلقت کیهان).....	۵۰

مقدمه

پژوهشگران و مورخان هنوز هم معتقدند بذر اولیه میراث نوامیس فرهنگی، تمدنی، هنری و معنوی را در سومر و در طلیعه‌ای با نام "اعصار تاریخی" باید جست؛ مورخان تمدن‌های باستانی بر این امر اتفاق نظر دارند که اولین متن‌های بشری در زمینه‌ی دین و قوانین، حماسه، ادبیات، هنر، اسطوره، ریاضیات، پزشکی، فلک و شیمی متعلق به سومر است. تمام این زمینه‌ها با ظهور سومریان دارای سیستمی شناختی و اصطلاحی و بر متونی بنیادین و پرمغز استوار گردید که به تمدن‌های همجوار و تمدن‌های بعدی سومر نیز راه یافت.

اعتقادات و تمدن‌های ماقبل تاریخ اولین نشانه‌ها و مقدمات شکل‌گیری یک فرهنگ بسیار منسجم و روشن با نظام دقیق و مفصل تمدنی، معنوی، فرهنگی و دینی و سومر نیز بستر شکل‌گیری نشانه‌های اولیه‌ی این فرهنگ بود.

در این نوشتار ژرفای چهار موضوع یا متن اصلی از فرهنگ سومر یعنی تاریخ، میتولوژی، سومر، لاهوت و آئین‌ها را مورد بررسی قرار داده‌ایم. همچنین کوشیده‌ایم با ژرفای این متون دسترسی یابیم و تنها به ذکر روایت‌های سنتی مرتبط با این متون قانع نگشته و به منظور استخراج نتایج جدید دست به تحلیل و مقایسه زده‌ایم.

ابتدا به توصیف و اهمیت تمدن سومر پرداخته‌ایم. سپس کوشیده‌ایم تاریخ سومر را به ادوار و زمان‌های هماهنگ از نظر سیاسی و اجتماعی تقسیم کنیم

با مطالعه‌ی این کتاب با میتولوژی سومر از دیدگاه جدید پژوهشی و روشی نوین در طبقه‌بندی، روایت و بررسی آشنا می‌شویم. همچنین شجره‌ی انساب خدایان سومر را تنظیم نموده و از آن طریق به بررسی اساطیر، داستان‌ها و نمادهای ادبیات دینی سومر پرداخته‌ایم. به همین دلیل این کتاب از نااهم‌نگی‌های متعدد و خلط مباحث موجود در سایر کتاب‌های مشابه مبرا است.

پس از آن تأملی کوتاه بر لاهوت و عقاید دینی سومریان داشته‌ایم و مهم‌ترین عقاید معنوی و فکری مبنای اعتقادات دینی سومریان، ماهیت خدایان و اندیشه‌ی الوهیت در نزد آنان، ارتباط خدایان با یکدیگر، با انسان و طبیعت، برخی از ابعاد فقه سومر، قوانین و عادات دینی تنظیم‌کننده‌ی زندگی

اجتماعی سومریان را بیان داشته و مفصلاً به بررسی نهادهای دینی سومر، نظام‌های کاهنانه و معابد پرداخته‌ایم. پس از آن برخی از جنبه‌های عقاید دینی را از رهگذار حکمای سبعه، قدرت الهی، عقاید مرگ و اندیشه‌ی بهشت و جهنم، حساب، ثواب و عقاب، جان باوری، انسان‌نگاری و اندیشه‌ی بازگشت ابدی، ریشه‌های گنوسی و هرمسی را ذکر کرده‌ایم. سپس به تفصیل آئین و شعائر سومر و تقسیم‌بندی آن به آئین‌های روزانه، مناسبت‌ها، ادواری و نمادین پرداخته‌ایم.

در کتاب حاضر این متون چهارگانه را مورد بررسی قرار دادیم و در کتاب آتی چهار متن دیگر یعنی زبان، ادبیات، علم و هنر را مطرح خواهیم نمود. هر کتاب ماهیتی مستقل دارد و در عین حال مکمل یکدیگرند.

در آخر از کاستی‌های سهوی و احتمالی موجود در متن کتاب پوزش می‌طلبیم. دریای تاریخ سومر بسی ژرف است و ما کوشیده‌ایم عطش روحی خوانندگان و پژوهشگران را تا حد امکان از این سرچشمه‌های نخستین تمدن بشری سیراب کنیم.